

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és irodahivatal: Debrecen, Darabos-u. cza 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések ár szabás szerint vétnek fel

II. évfolyam.

7. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Péntek, január 10.

A nemzet akarata.

Az egész nemzet óhajtja, követeli az általános és titkos, község-nkénti választójogot. Ebben az országban csak egy elenyésző, számba sem vehető töredék van, mely maradiságában, vak konce valivizmusában azt hiszi, hogy megakaszthatja előrenyomulásában, fel tartóztathatja utjában azt, aminek a fejlődés szigoruan törvényszerű folyamán be kell következnie, amit a hatalom polcáról a rendelkezésre álló eszközökkel csak látszólag és így is csak nagyon rövid ideig lehet megakasztani: az általános választói jogot.

Itt már nem pártok küzdelméről, nem politikai marakodásokról van szó, hanem arról, hogy a nemzet a maga hatalmas egységében óhajt, sőt követel valamit, valamit, amitől számos veszedelemnek az elhárulását, számos bajnak az orvoslását várja — és egy kis csoport a pilianatnyi hatalom emelvényéről ellenszegül ennek a hatalmas, általános kívánságnak és vakságában, szédületes elbizakodottságában nem látja, hogy a harcot nemcsak az egész egységes nemzet ellen veszi fel, hanem a világtörténelmi fejlődés ellen is. A fejlődést, a haladást az elnyomás abszolutiztikus eszközeivel még sohasem sikerült megállítani.

És érveléssel sem lehet a fejlődést megakasztani. Különösen nem, hamis érveléssel. Lukácsék ugyanis sűrűn hivatkoznak arra, hogy a munkapárti tábor képviseli az ország akaratának a többségét. Ez az érv távolról sem közeledik az igazság felé.

Először is a választók, akik a mai parlamentet választották, nem alkotják az egész nemzetet, sőt — lehet mondani — annak a többségét sem. Mi a nemzet tagjainak ismerjük el és tartjuk azokat is, akiket az elavultságában tarthatatlan választási törvényünk nem ruház fel a választói joggal, a polgárság ezen legegységesebb jogával.

Másodszor nem alkotja a munkapárti tábor a többséget azért sem, mert hiszen a legértékesebb, legszámottevőbb tagjai valóságos diszei a pártnak elmenekültek a kormány sülyedő hajójáról. Sok derék, tekintélyes, a lelkiismeretével is számoló tagja akadt a szigorú pártfegyelem alatt működő tábornak, akik belátták, hogy az ő hivatásuk nem az, hogy ezt a szegény, senyvedt országot megfojtsák a legrémületesebb, a legképtelenebb intézkedések, merényletek kodifikálásával, hanem igenis az, hogy az ezer bajban fulladozó nemzetnek egy kis szabad levegőt juttassanak. Székely Ferencz, Márkus József, Sándor Pál, Székely Aladár, Bródy Ernő, Návay Lajos, Váradny Zsigmond neveit említjük csak, hogy bebizonyítsuk, hogy a legszámottevőbb, józan tagjai a pártnak visszertentek a kormány nemzetelő terveitől és kiváltak a munkapárti kötelekéből. Ez ideig lehet, hogy a munkapárt képviseli a többséget, de csak szám belileg. Az értékes elem, minden kválítás a kormány ellen fordult.

De nemcsak, hogy nem alkotja a munkapárt a parlamenti többséget, hanem nem is képviseli most már a választók többségét. Budapest legnagyobb kerületeinek képviselői: Vázsonyi Vilmos (VI. ker.), Sándor Pál (V. ker.), Márkus József (VII. ker.), Bródy Ernő (III. ker.) a kormány ellen foglaltak állást. Már pedig tudnivaló, hogy ezekben a választókerületekben 14—20-szor annyi választópolgár van, mint azokban a 2—300 választós kis kerületekben, melyek munkapárti grófokat, szeretett földesurakat küldtek a parlamentbe. Erdemes volna kiszámítani pontosan, milyen kisebbségben van ez a mostani parlamenti többség.

A kormány szörnyszülött jogfosztó választójogi tervezetének nem szabad megvalósulnia. Oszlassák fel a mostani

képviselőházat, irjanak ki új választásokat, hadd nyilvánuljon meg a nemzet mostani igaz akarata.

Ám ettől félnek Lukácsék. Görcösen ragaszkodnak a hatalomhoz és jól tudják, hogy a nemzet igaz akaratának ez a megnyilvánulása forgószélként söprené el az ő uralmukat, amit most rá oktroyálnak a nemzetre. Azonban ez az uralom csak pünkösdi királyság, mely már elhanyagoltan van. A bomlás megkezdődött, folytatása feltartóztatlanul jön és rövid időn belül beteljesedik a nemzet kívánsága. Mert nincs nagyobb hatalom, mint egy nemzet egységes, általános, előretörő akarat.

Köztársasági szervezkedés Debreczenben.

A köztársasági eszme magvai úgy látszik, hogy termékeny talajra találtak Debreczen hagyományokkal megszentelt földjén. Az ország egyik leghatalmasabb köztársasági szervezete most ereszti gyökereit le a hazafias debreczeni polgárság lelkébe.

A debreczeni köztársasági szervezkedésnek élén olyan emberek állanak, mint például János Zoltán, akik törhetetlen lelkesedésükkel elszánt akarattal akarják megvetni a jövő boldog Magyarország alapjait.

Köztársasági párt eddig is volt Debreczenben, de a szervezkedés munkája csak most lesz befejezve, amint az «Országos Köztársasági Párt» debreczeni szervezetének előkészítő bizottsága a következő felhívással ad Debreczen hazafias polgárságának tudomására:

Butorok

legelőnyösebben a Csapó- és Piac-utca sarkon levő Butorcsarnokban szereshet be.

Báli

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában Darabos-u. 7.

FELHÍVÁS

az «Országos Köztársasági Párt» debreczeni szervezetének előkészítő bizottságától.

POLGÁRTÁRSÁK! Az Országos Köztársasági Párt itteni tagjainak meghívásával 1912 december 29-én tartott zártkörű értekezletünkön elhatároztuk, hogy az Országos Köztársasági Párt debreczeni szervezetét mulhatatlanul megalapítjuk, mert sok százéves tapasztalataink megtanítottak bennünket arra, hogy mire tud menni egy szabad, független nemzet és mire tud menni az, amelyik egy teljesen idegen, rokonszomszagos másik nemzet ellentétes érdekeinek folytonos eszköze! Ugyan mire tudna menni egy nemzet, amelynek legszentebb érdekeinek megvalósítása elé egy más nemzetnek érdeke lépszik leküzdhetetlen akadály gyanánt?... Századok óta szakadatlanul kell küzdenünk azért, hogy több mint ezer évvel ezelőtt vérelel megszerzett jogainkat — melyektől bennünket erőszakosan megfosztottak, visszaszerezhessük. — És hiába küzdöttünk annyi idő óta: ma sincsenek jogaink, mert amit ma kényszerűségből megadtak, holnap már ismét kicsavarítják kezünkből. És ez így megy évszázadok óta és így fog menni időtlen időkig, ha csak mi magunk ennek végét nem vetjük a rendelkezésünkre álló törvényes eszközökkel, egyesítve az egész nemzetet.

Meg kell vallanunk őszintén, hogy nem elégít ki bennünket a 48-as politika mai iránya, amely monarchikus, sőt közönséges alapon akarja megteremteni a független Magyarországot, mert belátjuk, hogy az lehetetlenség és nem illik a magyar nemzet nyílt őszinteségéhez, — hogy ki ne mondja szíve legszentebb vágyát: a szabad, különálló, független Magyarország megteremtését. Nem képzelhetünk el soha független Magyarországot Ausztria gyámokodása alatt!... De 48-as programjai 67-es alapon nem is lehet kormányozni, mert ez a kettő egymásnak halálos ellensége. És egyik a másikat feltétlenül kizárja!... De ki kell mondanunk azt is, hogy köztársaságot akarunk, amelyben a nemzet ura önmagának és minden ember egyforma polgára hazának.

A királyfi.

Írta: ifj. Hegedüs Sándor.

Nagy sürgős-forgás volt a palotában, utazni küldték az ifjú királyfit, Szolgák és apródok, futárok és lovasok sereglettek a nagy udvarba, ahonnan a menet utra kelt. Arnyas nőtűbe ültették a leányképi ifjút s ő selyempárnákon pihent, míg kedvenc kutyájával játszott. Mikor a menet utra kelt, hogy a nagyvilágba elvigye a királyfit, hogy lásson, tanuljon és megismerje az élet nagy rejtélyeit, szólt a zene, mint valami nagy, diadalmas felvonulás előhírnöke. S a palotában is nagy vigasság volt, mert az öreg király boldogan bocsátotta utnak egyetlen fiát, hogy az kilépve a gyermekszobából, az igazi életbe menjen. S a menet elindult. És ment hegyen, völgyön, bérceken át. A bohóc ott futkározott a kocsi mellett és tréfásan jelezte a látandókat. Pár napig tartott a menet, míg a szomszéd király várába értek. Nagy pompával fogadták itt a királyfit az ifjú király s a messiás földről származó szépséges királyné, a mesebeli Néra. A vendég tiszteletére volt lakoma, harcos játék és bajadérok lengő táncja, mind csak azért hogy a királyfi gyönyörét találja a színes változatban. Tetszett is a sok vigalom a bohócoknak, ki a király lábánál ült, de a királyfi nem azt nézte, sóvár szemmel egyre jobban a királyt nézte tekintgetett. Ugy érezte, hogy most olyat látott s olyat érzett, mint életében tán soha. A bohóc meg csak egyre mondta:

— Felső ur, nézd a táncot, de ne nézz hátra!

Kossuth Lajos megmutatta nemzetének az utat, amelyen haladnia kell, ha azt akarja, hogy el ne pusztuljon. Ez a Kossuth azt izente vissza nemzetének, hogy: «49 zászló, azt leejteni soha nem szabad.»

Az a magyar nemzet, amely nem félt 1848-49-ben szembeállni az egész világgal, fegyverrel kezében, az a nemzet gyáva lenne most törvényes eszközökkel küzdeni ugyanazon jogokért!?!.. Nem lehet!!!

De félre kell tennünk minden személyeskedést és viszályt, amely örök átkunk volt mindig! Olvadjon össze ez a nemzet s akkor olyan lesz, mint kőszirt, amelyről lepatán minden rút támadás!.. Az legyen a mi legelső, legnagyobb feladatunk, hogy újra testvére legyen magyar a magyarnak és ne egymás ellen, hanem egymásért küzdjön, mint más nemzet fia!

Gyógyulj ki, szerencsétlen nemzet, ebből az utálatos betegségből, mert ez végre sírodattássa meg!

Párisba elszakadt véreink 1912 december 29-én alapították meg pártunk ottani szervezetét, Budapestre ugyanazon hónap 7-én!.. Hát miért maradnánk mi el?!.. Mi, debreczeniek akikhez az egyetlen igaz, becsületes magyar kormány s annak feje: Kossuth Lajos menekült 1849-ben oltalmunkat keresve, mit meg is talált!.. Mi nem mernénk befogadni a köztársasági eszmét, annak a szeretett Kossuth Lajosnak örök élő szellemét?!

Esküdjünk meg, hogy újra befogadjuk Kossuthot, az ő szellemét: a köztársasági eszmét, mert azt akarjuk, hogy itt éljen újra közöttünk.

Polgártársak! F évi január 19-én este 8 órakor a Royal-szálloda nagytermében alakuló gyűlést tartunk, amelyen jelen lesznek az Országos Köztársasági Párt vezető férfiai közül: dr. Nagy György elnök, dr. Espersit János és mások, amelyet a rendőrhatalomnak is bejelentettünk és amely gyűlésünkre Debreczen hazafias polgárságot ezuton is meghívjuk.

Kérjük azonban azon polgártársainkat, akik ezen nagygyűlésünkön megjelenni szándékoznak, hogy szíveskedjenek ezen szándékukat a pontos

cím közlése mellett tudatni velünk legkésőbb e hó 14-éig Király József polgártársunk utján. Címe: Timár-utca 26.

Hazafiasüdvözlettel: az «Országos Köztársasági Párt» debreczeni szervezetének előkészítő bizottsága.

Zilahy

megmarad.

(A színházi válság megoldása. A hitelezők ajánlatát elfogadták)

A nagy port felvert színházi válság ügye végre megoldást nyert és pedig akként, hogy az összes érdekek kielégítést nyernek, ekként egy a közönség, valamint az igazgató és a hitelezők meglegedetten nézhetnek a jövő elé. Tudjuk azt, hogy Zilahynak minden erőfeszítése mellett sem lehetett volna mindenkinek a kívánságát teljesíteni; elvégre az izlés sokféle s erről ő nem tehet. Lelkiismeretes buzgalommal ügyekezett azonban mindenkor, sokszor anyagi áldozatoktól sem riadva vissza, hogy a debreczeni színház az elsőrangú vidéki színházak névján álljon. Megérdemli tehát azt a jóindulatot, amely a színházi bizottság tegnapi ülésén is megnyilvánult az ő személye iránt.

Amint említettük, a folyó hó 7-ikén tartott városi tanácsülés a színházbizottságnak adta ki a Zilahy Gyula szinigazgató és neje, valamint a hitelezők között kötött egyezsége vonatkozó iratokat. A polgármester a tanácsi határozat után másnapra — vagyis nyolcadikára — összehívta a szinügyi bizottságot, melynek ülésén Körner Adolf főjegyző elnökölt. Jelen voltak: Domahidy Elemér főispán, Kenézy Gyula, Kernhoffer József, Fejér Ferencz, Csurka István, Jánosi Zoltán, dr. Komlóssy Dezső, dr. Freund Jenő, dr. Márk Endre, Magoss György dr., Szávay Gyula, Tüdös János dr., Tüdös Kláman,

— Tartsd a szédet! — volt a válasz s a királyfi újra megint Nérá nézte s amig nézte, úgy érezte, hogy ő nem az a félnék gyermek, ki elindult egy kis utra de egy férfi, aki tudja, hogy mit akar és jól érzi azt hogy mire vágyik.

Másnap beteg lett a királyfi. Volt riadalom a vendégházban, papot, doktort és asztromost, jósnőt és javasasszonyt, mindent összehívtak, hogy a fiatal vendég nagy baját ki tudják és megorvosolják. Rendeltek is gyógyszert, kenőcsöt meg nagy diétát. A bohóc, ki egy sarokból hallgatta a nagy tanácskozást, nem szólt semmit, csak várta, míg leszáll az est s egyedül marad gazdájával, a királyfival. Aztán melléje lépett s megkérdezte:

— Nos, hogy vagy, felséges ur?
— Jaj, jaj, bohóckám, meghalok!
— Ugy-e mondtam, ne nézz hátra! Mindig csak előre, felséges ur, de sohasem hátra.
— Jaj, jaj, bohóckám, meghalok!
— Meg nem halsz, felséges ur, csak jó időre étvágytalan leszel, aztán tűnődni fogsz lét és nem lét felett s egy kis verébnél semmi bűnek érzed magad. Forni fogsz, mint egy katlan, s írni fogsz, mint egy gyermek s koronként hősnek képzeled magad, ki a tengert kánnállal merné ki, hogy eláztassa vele e hitvány földet.

— Bohóc, ne gúnyolódj velem, én nem vagyok már gyermek, de férfi érzem, hogy az vagyok.

— Szeretném ezt hallani, felséges ur. Most már csak azt szeretném tudni, hogy minő tettekkel tudnád megbizonyítani férfi voltodat.

— Az rád nem tartozik, csak én tudom,

hogy mire vagyok képes, mert azt a te nagy koponyád feladni nem képes.

— De tudom, felséges ur, halld, megsegítek neked. Ki tudnád tenni eleven ordások fogát, hogy azokból gyöngyöket fűzz az ő nyakára. Palackba tudnád zárni a csillagok fényét, hogy azzal világíts neki az esthomályban. Virágot tudnád szórni a levegőbe, hogy látossá legyen a lég, amerre ő van s a csodás tettek még számos sorozatát gyöngyfűzéként tudnád felűzni fantáziá dnyomán, hogy azokat aztán sorra megvalósítsd ő előtte mind.

— Aljas bohóc, pusztulj előlem s mind készüjtek, mert holnap hazautazunk.

Nagy riadalom volt a királyi háznál, mikor a menet s a királyfi hazaért. Szomoruan látta az öreg király az ő szomorú és szótlan fiát. Selymes lágyba fektették, a királynak jelentést tettek az esetről, de a bölcs uralkodó a zürzavaros szavakból és furcsa magyarázatokból tisztán megérteti csak a bohóc szavát tudta, mert az nőviden csak annyit mondott:

— Felső ur, magas az ablak és rács van az ablakon.

Lehajtotta fejét a király.
— Szegény fíu, először esik meg vele s akkor is öröm helyett tragédia!

A bohócot rendelték a királyfi mellé, hogy virasszon a beteg mellett. S az mint egy hűségese b ült az ágy mellett, míg a királyfi egyre sóhajtott:

— Néra, Néra, meghalok.

A bohóc hallgatta a mély sóhajokat, melyek a szomorú királyfi kebléből mint kis gyászrakéták tértek elő. Egyszerre csak megszólalt a bohóc:

Petzkó Ernő dr., Publíg Ernő Tóth István, Tóth Mihály dr. és Zilahy Gyula.

Márk Endre szólalt fel először és felhívta Zilahyt a múlt évi november hó 23-án tartott ülésen a színiarsulat ellen hangoztatott kifogásokat illetőleg, hogy azok orvosolva lettek-e?

Zilahy kijelentette, hogy ezt nem teljesíthette, minek oka anyagi ügyeinek rendezetlenségében keresendő; bár mindent elkövetett, amennyire körülményei lehetővé tették. Szerződtette ugyanis Szathmáry József jellemzését, ugyszintén az eltávozott Máthé Gyula helyére egy új tagot.

Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok, az ügy előadója részletesen ismerteti az ügyet. Bemutatja Zilahy igazgatónak a városi tanácshoz benyújtott jelentését, amelyben azt írja, hogy a hitelezőkkel létrejött megállapodást. A hitelezők értesülve a tanács aggodalmáról, a színházi bizottsághoz egy újabb beadványt nyújtottak be, kifejtve, hogy szerintük a megegyezés biztosítja a színház összes kiadásainak fedezését és csak az ezek után fennmaradó feleslegesen osztozkodnának, ebből is félretennének bizonyos összeget a nyárra, melyből az előrelátható deficit fedezhető lenne és hogy nincs kifogásuk a művezető-igazgató alkalmazása ellen.

Tóth Mihály dr. előadta még, hogy a most befolyó bérletből azonnal teljesítendő fizetések, újabb számítások szerint, 20850 koronát tesznek ki, amelyeket tételesen is felsorolt. Az előadó, a hitelezők emez újabb ajánlata folytán kedvezőbbnek látja a helyzetet, indítványozza tehát, hogy azt fogadják el és Zilahy mellé művezető-igazgatóul Békés Gyulát állítsák. Ha ezt a javaslatot nem fogadják el a bizottság, akkor nincs más mód a megoldásra, mint a szerződés felbontása és vagy Békés Gyulát meghívni igazgatónak, vagy Beöthy Lászlóval tárgyalásokba bocsátkozni.

János Zoltán hosszasan szövegezte, kijelentette azonban, hogy az ügyet tárgyilagosan és jóakarattal kell tárgyalni. Ő is a közönség érdekét tartja elsősorban szem előtt,

de az igazgató sem tévesztendő szem elől, aki tagadhatatlanul nűndig arra törekedett, hogy a közönség igényeit kielégítse. Beöthy ajánlását visszautasítandónak tartja annál is inkább, mert az amellet hogy Zilahy ekszisztenciája ellen irányul, nem tekintené a mi színházunkat másnak kísérleti állomásnái, a színinövendékek számára. Zilahyról a legmelegebb hangon nyilatkozik s csatlakozik az előadó javaslatához.

Freund Jenő dr. is ily értelemben nyilatkozik; az előadói javaslat elfogadásával indítványozza, hogy mondassék ki egyuttal az is hogy a szerződés felbontási joga a városnak fennmarad és ha Zilahy ellen ezután bármint végrehajtást vezetnének, a szerződés nyolc nap alatt felbontandó.

Szávay Gyula, Márk Endre, Komlóssy Dezső dr. és Tüdös János felszólalása után Szávay Gyulának a szerződés azoanai felbontását célzó indítványával szemben elfogadták az előadói javaslatot, Freund Jenő dr. által javasolt pótlásokkal, vagyis tudomásul vette a bizottság Zilahynak a hitelezőkkel kötött megállapodását; kimondván egyuttal, hogy ez a körülmény a szerződés felmondására és felbontására vonatkozólag biztosított jogokat a szerződés további tartamára nem érinti. Kimondatott egyuttal, hogy amennyiben 1914. évi szeptember hó 1-ig bármikor végrehajtási zárlat vezetnék a színház bevételére, a szerződést haladéknél felbontja s a színházat saját kezelésébe veszi át.

Nyomtatvány.

Az „UJ DEBRECZEN“ előfizetőit, barátait, olvasó közönségét tisztelettel kérjük, sivekeskedjenek nyomtatványszükségletüket HOROVITZ ZSIGMOND nyomdájában beszerezni. A kiadónak Darabos-utca 7. sz. alatt levő házában kitűnően berendezett nyomdája van, amely mindennemű nyomtatványt a legkisebb kivitelen, jutányos áron, gyorsan és pontosan elkészít. Telefon: 412.

A politika.

(Az ellenzék és a választó-javaslat tárgyalása. A munkapárt helyzete.)

A képviselőház «legközlebbi» ülése még nem tulságosan aktuális, mert tudvalevőleg a legutolsó munkapárti gyűlésen, melyet a képviselőház üléstermében tartottak, azt határozták, hogy január 20-ikáig nem tartanak érdelemes ülést. Még tizenegy nap van január 20-ig, de már élénken kombinálnak afelől, hogy mi lesz. Tagadhatatlanul érdekes a helyzet. A kombinációk körül a kérdés körül forognak, hogy bemegy-e az ellenzék a képviselőházba, és ha bemegy, részt vesz-e a tárgyalásokon, a vagy nem? A kérdésekre a felelet mindenestre attól függ, hogy a kitiltottak részére a bemenetel lehetségessé válik-e. Most már a legnagyobb mértékű kitiltás négy napra terjed, ketten, ugymint Zboray Miklós és Szmeccsányi György hat napra vannak kitiltva. A házelnökség és a kormány elhatározhatja s ehhez a munkapárt okvetlen hozzájárul, hogy a kitiltási idő leteljek, még mielőtt a választói javaslat a Házban napirendre kerül. A módja ennek az lesz, hogy addig lényegtelen üléseket tartanak és a bizottsági üléseket is beszámítják, vagyis ahány bizottsági ülést tartanak, — annyi napot számítanak le a kitiltottak kitiltási idejéből.

Tehát a tanácskozásokon való részvétel ezen nem mulik. Ezuttal csak konstatáljuk, hogy a megbeszélések a tárgyalásokon való részvétel dolgában megkezdődtek. A kormány részéről persze kellemes invitálások hallatszanak. Magyarázatok jelennek meg afelől, hogy ha az ellenzék teljesíteni akarja kötelességét, részt kell vennie a választói javaslat tárgyalásain maga elvének és az ország közönségének az érdekében. A kapacitálásban csöndesen el-suhannak a történetek telett. Ezenkívül van oly terv is, hogy a demokratikus választói jogért küzdők intézzenek nyílt felhívást az ellenzékhez és manifesztumot a nemzethez és fejtsek ki, hogy a nemzethez fel kell mentenie az ellenzékete lvi fogadalmá alól, hogy tiltakozását felfüggeszthesse és a képviselőházi tárgyalásokon résztvehessen.

— Felséges ur!
De a bohóc szavára a válasz csak az volt:
— Néra, Néra, meghalok.
— Ne ezt mond, — szölte a bohóc — hanem azt kérdezd tőlem, mi ujságot tudok.
— Tudsz is te valamit.
— Tudok bizony. Most hallottam, hogy hazaértünk, hogy királyi udvarunkban egy tudós sok fejtrés és számítás után kieszelt egy gépet, amit ő csigának nevez s amelynek segítségével egy kötél révén hat akkora követ emel fel, mint pusztá kézzel.
— Mit érdekel ez engem?
— Várjon felséges ur, hiszen még mondókámat be sem fejeztem. A tudós azt mondja, hogy e kis gépnek a titka az áttételben van.
— Ostoba bohóc, mi közöm nekem az áttételhez?
— Nagyon nagy, felség. Nagyobb, mint hiszed, mert a ravasz szó neked gyógyulást — Gyógyulást? — kiáltott a királyfi és szerez!
felül: ágyában. — Oh beszélj, bölcs bolond, csak beszélj!
— Halld hát, királyfi. Kövesd te is a tudós szavát, alkalmazd az áttételt!
— Hogy érted ezt?
— Rendeld be a rabnők legszebbjeit, a szemed hunyd be és gondolj Nérára, míg rabnőidet csókolod és fantáziád révén hitesd el, önmagaddal, hogy Nérát csókolod.
— Ugyan hagyj el, ne bosszants, bohóc!
— Próbáld meg, felséges ur, és most, de aztán ne szidjál engemet. Mert mit ér a gyógyszer, míg kipróbálva nincs. Csak annyit ér, mint a tett, mely megtéve nincs. Akárhogy szidjuk is, való értékét nem ismerjük.

Szó szót követett s a királyfi ráállt az alkura. Nagy vigasság volt a palotában, a király a legszebb rabnőt küldte fiának el s a bohóc, hogy csalálintás eszének tervét végrehajtsa s fokozza a királyfi kedvét, szörpök-rócokba burkolta a királyfi testét s a gyermek királyfi, míg lehuny szemmel a szép rabnőt csókolta, egyre Néra után sirt s csak azt hajtogatta: «Néra, Néra, meghalok!»
Csend volt a palotában, mélyen aludt az egész háznép s aludt a királyfi is selymes ágyán s lábainál a vánkoston szendergett a bohóc. Virradni kezdett. Biborfény surrant a terembe, a királyfi lassan megmozdult s ébredezni kezdett. A királyfi feleszmélt gazdája mozdulatára s megkérdezte: «Nos, hogy vagy felséges ur?» A nap szépen bevilágított az ablakon s éles sugarakkal megvilágította a két alakot. Olyan szép volt az aranyfürtű királyfi, aminté bredezni kezdett, arca komoly volt és elszánt. «Jer ide bohóc, — szölte — mondanom kell valamit neked.» A bohóc eléje térdelt s ő kezébe vette szolgája fejét és így szölte:
— Nézd fiam, én megmondom neked, nem bolond vagy te, hanem számár!
— Köszönöm az előléptetést, de miért felséges ur?
— Mert a fantázia a vajóságot sohasem földi, vagy előtte nyargal hét mérfölddel, vagy ugyanannyival mögötte marad!
— Ugy hát, felség, nincs számunkra nátra más, mint jajgatni tovább: «Néra, Néra, meghalok!»
— Elhallgass, bitang, mert a farkodba lojtom a szót!

— Miért felséges ur? Nem szebb, ha daetten sirunk, mint ha te egyedül jajgatod hogy «Néra, Néra, meghalok!»
A királyfi kiugrott az ágyból s rátámadt a bohócra.
— Ne merd ajkadra venni többet az ő nevét, mert nem éled túl a felkelő napot.
A bohóc nevetett s újra kezdte:
— Néra, Néra, meghalok!
A királyfi elkapta a bohóc nyakát s vas-erővel összeszorította azt.
— Nos, most kiáits hát: Néra, Néra, meghalok!
A szegény bohócnak elállt a lélegzete s hiába kapkodott, a királyfi nem eresztette el, sőt egyre szorította mind dühösebben, mind erősebben s elszántan kiáltotta: «Na most merd ajkadra venni az ő nevét!» Szegény bohóc nem bírta sokáig, karja lehanyatlott, a lélek beléje fult. Epen riadót vertek kint a nagy udvaron, mikor a királyfi eleresztette a bohóc nyakát s az halva esett végig a pamlagon. Az udvarmester bejött s meglátta a dolgot, de a királyfi elmondta neki, hogy a bohóc megérdemelte a sorsát, mert ajkára merete venni az ő nevét. Ezért aztán mikor a király megtudta, hogy a királyfi megölte kedvenc emberét, elképedve fordult az udvarmesterhez, hogy az magyarázza meg, hogy itt valójában mi történt. Az udvarmester nyugodt észszel áttekintve a dolgot, a király kérdésére így válaszolt.
— Az igaz, felség, hogy a bohóc meghalt, de a királyfiból férfi lett!

Ij. Hegedűs Sándor.

A tanácsülés

nem döntött

a színházi válság ügyében

A városi tanács a polgármester elnöklése alatt mai napon tartott ülésén foglalkozott a színházi válság ügyével. K. Tóth Mihály dr. tanácsnok ismertette az ügyet, előadva, hogy a színházi bizottság tegnap foglalkozott a színház-, illetve Zilahy Gyula színházgázgató ügyével s felvasta azt a javaslatot, amelyet lapunk mai számában külön cikkben ismertettünk.

K. Tóth Mihály dr. kulturatanácsnok a színházi bizottság javaslatát a maga részéről is pártolja és kéri a tanácsot, hogy fogadja azt el.

Rostás István főkapitány a javaslatot nem fogadja el, mert mint mindenkor, ezuttal sincs bizalommal a jelenlegi színházgázgató személyre és működésére. A javaslatot olyannak tartja, mint az injekciót a nagybeteget, mely csak az életét nyújtja meg rövid időre. A színházi bizottság javaslatát nem fogadja el, csakis abban az esetben járulnék ahhoz, ha kimondatnék, hogy a 20 ezer korona kifizetésén kívül a még fennmaradó 27 ezer korona színházherlet is biztosított. Továbbá, hogy a színház művezetője által a művészi nivó fenntartására szükséges összeget a hitelezők konzorciuma tartozik mindenkor és feltétlenül azonnal kifizetni. Ezt a szigorító két kikötést kéri.

Körner Adolf a színházi bizottság javaslatához járul s reméli, hogy a színház látogatása Békés Gyula művezetése alatt csak emelkedni fog s ha mégis bekövetkezne a nem várt eset, a szerződés ugys megszűnne.

Csóka Sámuel és Varga Elemér dr. tanácsnokok sem fogadják el a színházi bizottság javaslatát, utóbbi csak a főkapitány által jelzett feltételek mellett.

Hosszas vitatkozás után a tanács a következő határozatot hozta:

Mint hogy a városi tanács nem látja biztosítva a hitelezők által ajánlott módokat, a színházi válság végleges megszüntetését és a színház zavartalan működését, tekintettel az idő előrehaladottságára, elrendeli, hogy az 1912-13. évi színházi idény második félévi bérleti összege a város házipénztárába fizetessék be s erről a bérleti közönséget a hírlapok útján értesíti.

Megbízta Magoss György dr. főügyészt, hogy az ügy tisztázására és megoldására ugy Zilahy Gyulával, mint a hitelezők megbízottával és Békés Gyulával a tárgyalást indítsa meg s erről a hó 15-éig jelentést tegyen.

Ez volt a mai tanácsülésnek egyetlen fontos tárgya.

[A színházi válság ügye tehát befejezett még mindig nem nyert.]

Tűz van

a tüzoltók között.

Dagad a tüzoltóság botránya.

A debreczeni tüzoltótestület tagjai nincsenek megegyezve ugylászik a testület kebelében uralkodó állapotokkal, mert már régóta heves mozgalmat indítottak a debreczeni tüzoltóságra eorganizálása iránt. Szikszay Aladár szakaszparancsnok, tüzoltó-tiszt a fővezetője a mozgalomnak.

Szikszay és társai legutóbb a belügyminiszter elé vitték a tüzoltóság dolgát, amire aztán a városi tanács utasította a tüzoltótestület parancsnokságát, hogy a tagok panaszait hallgassa meg.

Szikszay Gyula tüzoltó főparancsnok össze is hívta a békétleneket egyezkedésre, de az egyezkedés botrányba fulladt. A főparancsnok ugyanis ráakarta venni a tüzoltókat, hogy vonják vissza feljelentésüket és vádjaikat, de ezek erre hajlandóságot nem mutattak. Erre aztán kibört a botrány. A főparancsnok csaknem tetleg inzultálta Szikszay Aladárt, aki a tüzoltók dolgaírói a következő levelet intézte szerkesztőségünkhez.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Mi, az önkéntes tüzoltótestület tagjai (mint egy 30-an) állást foglaltunk a parancsnoksággal szemben. A vezetéssel azért nem vagyunk megegyezve, mert a tüzoltótestület nem hogy emelkedne, hanem borzasztó hanyatlásnak indul. Ezelőtt 20 évvel testületünk 278 tagot számlált és ma alig vagyunk 40-en. Hat év óta alig vettek fel a testület kebelébe 5 embert. Gyakorlatok nincsenek, vizsgák nincsenek és ami a legrettentőbb, az alapszabályokat a parancsnokság egyáltalán nem tartja be.

Mi tehát mozgalmat indítottunk ezen bajok orvoslása végett és mivel én megválasztott szakaszparancsnok vagyok, engem állítottak bajtársaim a szakaszparancsnok élére, mint aki legjobban ismerem a tüzoltóság kebelében uralkodó állapotokat.

Legelső cselekedetünk az volt, hogy 26 tag aláírásával rendkívüli közgyűlést hívtunk egybe, majd mikor ezen kívánságunkat a parancsnokság nem teljesítette, feljelentettük a dolgot a városi tanácsnak és a belügyminiszternek. Feljelentésünknek nem lett meg a kívánt eredménye, mivel bennünket nem hallgattak ki csak a parancsnokokat. Az egész ügyet erre meglebbeztük a belügyminiszterhez.

Mit tett ezek után a parancsnokság? Tizennyolc tagot behívott és kéréssel, megfenyegetéssel arra akarta őket rábírni, hogy a felebbezést vonják vissza és szavazzanak nekik bizalmat. Természetesen a tüzoltók nem állottak késélnék, mert ők ragaszkodnak az alapszabályokhoz.

Szikszay Gyula főparancsnok erre a következő kijelentést tette:

— Maguk az alapszabályokra hivatkoznak? Hát nem tudják, hogy az alapszabály csak klotz-papírosnak való?!

Mi felháborodtunk ezen a kijelentésen. Nem tudtuk, hogy mi jogon gyalázza Szikszay Gyula a mi alapszabályainkat, mikor sohasem volt buzgó tagja a testületnek?

Szikszay Gyula engem is kihallgatott. — Durván támadt reám és követelte, hogy vonjam vissza a felebbezést. Természetesen én erre hajlandó nem voltam. A főparancsnok ur tehetetlen dühében azzal lenyegetett meg, hogy ha nem engedünk, nem lesz csak hivatásos tüzoltóság. Ezzel sem ért hatást, mire min tegy bősziült bika rohant reám és megragadva kabátomat, torkaszakadtából ordította, hogy: marss ki!

Szikszay Gyula ellen ezen cselekedetéért a bűnügyi feljelentést megtettem. Így bánt el ő kelme én velem, aki 21 év óta vagyok buzgó tüzoltó Debreczenben. Mi azonban bizunk igazunkban, amely már nemsokára diadalt arat.

Szerkesztő Ur kiváló tisztelője:

Szikszay Aladár,
szakaszparancsnok.

Színház.

1913. január 9-én, csütörtökön. A) bérletben:

ERŐS LANCZOK.

Vígjáték 3 felvonásban.

SZTOJANOVICS BOZSIDÁR a belgrádi királyi színház tagja a I-ő és II-dik felvonás között eredeti szerb dalokat énekel.

Heti műsor:

Pénteken: **Cigányszerelem**, operette. B) bérlet

Szombaton: **Kedves Augustin**, operett. Ujdonság C) bérlet.

Vasárnap délután: **Kaméliás hölgy**, színmű. Mérsékelt helyárakkal. Bérletszűnet. — Este: **Kedves Augustin**, operett, Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Édes Augustin operett ujdonság iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik. A végtelenül kedves zenéjű operett-ujdonság f. hó 11-én, szombaton kerül bemutatóra, amelyben részt vesz Zilahyné S. Vilma, Borbély Lili, Aranyossy Nusli, Falussy István, Kassay Károly, Székely Gyula, Kormos Ferencz, L. Farkas Pál, Szabó Gyula stb.

Vasárnap előadások. Vasárnap, mint rendesen, két előadás lesz. Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal «Leányvásár» közzkedvelt operett, este rendes helyárakkal «Kedves Augustin» operett-ujdonság itt másodszer.

Faun. A társulat drámai személyzete most készűl Faun premierjére. A darabban, mely a budapesti Nemzeti Színháznak állandó műsordarabja, Bérczi Ernőnek jutott a címszerep, a mely egyike lesz a legkiválóbb alakításainak.

Erődús, teljes

fűszeres ízt, szép, izletes színt és olcsóságot a használatban; ezen tulajdonságokat egyesíti teljes mértékben a „Valódi” **FRANCK** a KASSA-i gyárból s azért használja annyi sok ezer háziasszony előszeretettel.

„APOLLO“

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet!

Telefon 762

A Gaumont gyár szenzációs ujdonsága:

Örök tanuság.

Színmű 4 felvonásban.

És a remek 2 órás műsor. — Jegyek telefon útján előjegyezhetők.

Péntek, szombat és vasárnap közkívánatra 3 napig:

A csikós.

Hortobágyi felvétel, életkép 2 felvonásban.

E képet cigányzenekar kíséri.

HIREK.

— **Az alispán Püspökladányban.** Kovács Gyula alispán, mint gondnok, a református lelkészjelölésre ma reggel Püspökladányba utazott.

— **Hivatali eskü.** Vass Károly dr., Debreczen szab. kir. város közigazgatási gyakornoka és tb. aljegyzője díjas közigazgatási gyakornokká neveztetvén ki, a hivatali esküt a mai tanácsülésen letette. A kiváló tehetségű, mindenki által tisztelt, kedves modoru fiatal tisztviselőt melegen üdvözölték a tanács tagjai, a jobbarátok és az ismerősök.

— **Bűnügyi zárlat az Agrár-bank ellen.** A debreczeni Agrár-bank m. sz. ellen a rendőrség bűnügyi zárlatot fogantatosított a napokban Mile Pal rendőrkapitány kezeiben futnak össze az Agrár-bank m. sz. elleni bűnügynek a számai. A nyomozás eddigi adatai is meglepő eredménnyel jártak: több hallatlan szabálytalanságról rántotta le a leplet a rendőrség. A nyomozás nagy eréllyel folyik tovább.

— **A haragos férj bossuja.** Polgári Bálint éjjeli mulatóhely tulajdonos, Erzsébet-utca 45. szám alatti lakos ma délelőtt fél tíz óra tájban a vérosháza udvarán találkozott a töle különválva élő feleségével. A férj meglátva a feleségét, zsebéből kirántotta forgópisztolyát és rálőtt. A golyók találtak. Polgári elmene-kült, az asszony pedig, kinek sérülése nem súlyos, orvoshoz sietett, aki megvizsgálta és be-kötözte sebeit. A haragos férj ellen az eljárás folyamatba tetetett.

— **A gör. kath. magyar püspökség.** A románok, mint ismeretes, széleskörű agitációt fej-tettek ki a magyar gör. katolikus püspökség ellen. Minden izgatásuk eleinte hiábavalónak bi-zonyult, a pápa «Cristifideles Graeci» című bul-lájával jóváhagyta az új magyar püspökség fel-állítását s ezzel az ügyet befejezett tények elé vitte. Az új püspökséghez tudvalevőleg csa-toáltak néhány román nyelvű községet is, ame-lyek közigazgatás szempontjából igen közel fe-küdtek Hajdudoroghoz. A magyar püspökség-hez csatolt román lakosságú községekből né-hányan közvetlenül a pápához fordultak, hogy hagyja meg őket továbbra is a román püs-pökségek tennhatósága alatt. Mint értesülünk, a római szentszék hozzájárult a kérelmező ro-mán községek kívánságaihoz.

— **Rablógyilkosság Gönczön.** Göncz város-ka lakosságát borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban. Tegnap délután történt, hogy Gál Andrásné Szekeres Klára kofaasszonyt a lakásán meglőjtve találták. A gönczi csendőrség hoz-zálátott a nyomozáshoz, amely rövidesen ered-ményre vezetett. A csendőrfőnök nyomban őri-zetbe vette Szentgyörgyi Ferenczet, aki a bi-zonyítékok sulya alatt elmondotta, hogy nem volt se pénze, se keresete, elhatározta tehát, hogy Gál Andrásné kirabolja. Este 8 óra táj-ban belopódzott Gál Andrásné házának pad-lására. Innen a deszka felfeszítése után leju-tott a kamarába, amelynek ajtaját a sarkából kiemelve, a pitvarba került. Egy fejszével fel-feszítette a szoba ajtaját, aztán felkúttatta az egész lakást, de pénzt nem talált. Kilenc óra tájban észrevette, hogy Gál Andrásné jön na-zafelé. Megleste az asszonyt és mikor a pit-varba lépett, azonnal megragadta, a földre te-perte és addig fojtogatta, míg megfulladt. Mi-kor az asszony szederjessé vált arcáról látta már, hogy meghalt, a nyakára erősített vászonzacskó-t kivette és a benne levő papir- és ezüst-pénzt magához vette. A beismerésben levő rab-lógyilkost tegnap kihallgatta a helyszínen ki-szállott Soós Béla törvényszéki vizsgálóbíró és beszéltatta az ügyészség fogházába.

— **Rablógyilkos cigányok.** Szatmárnémeti-ből jelentik: A múlt hó 30-án vacsora után ebédlőjükben tartózkodtak Lichtmann Lajos gesz-terédi földbirtokos feleségével és kis leányro-konokkal. Egyszerre bekormozott arcu rablók törték a lakásba, nálóttak Lichtmannra és fe-léségére, akiket megsebesítettek. A rablók pénzt követeltek, mire a megsebesült Licht-mann összes otthon levő pénzét, 200 koronát átadott nekik. A rablók ezzel nem elégedtek meg, hanem átkutatták a szekrényeket, de pénzt nem találtak. A cselédség a zajra a la-káshoz közeledett, mire a rablók elmenekültek. A csendőrség nyomozta, hogy a rablógyilkos-sok azonosak a turistvándi postarablókkal. A csendőrség a rablók nyomában van.

— **A Nemzeti kávéházban** ma és minden este 6 énekes nő közre ükődésével zene és ének hangverseny tartatik. Belépti díj nincs. Szóid kiszolgálás.

— **Gyermeklet szerencsétlensége.** Súlyos szerencsétlenség történt Halabor községben. A községhez közel van a holt Tisza medre, a mely azu többi erős hidegben befagyott. Két 8—9 éves gyermek, névszerint Kiss Lajos és Kocsis Mihály rámentek a jégre, csuszkalni, de alig mentek a parttól néhány méternyire, a gyérge jég beszakadt s mind a ketten el-tűntek a jég alatt. Holttestüket még ezideig nem találták meg.

— **Változás a honvédség főparancsnoksá-gában.** A magyar királyi honvédség főparancs-nokságában fontos változások készülnek. A hon-védség jelenlegi főparancsnoka, báró Klobu-csár Vilmos, továbbá helyettese, Rupprecht Hen-rik a legközelebb megválnak állásuktól. Főpa-rancsnokká Kolosváry Dezső lovassági táborno-kot, a lengyri 11. hadtest parancsnokát, ne-lyettesévé pedig gróf Marenzi altábornagyot, a kolozsvári honvédkerület parancsnokát ne-vezik ki.

— **A Magyar Érdemrend lovagkeresztjében** ma és következő napokban Budapest legjobb helyze-nekara muzsikát Fehérvény Margit vezetése alatt Puskás Otília cimbalom szólistá közreműködésé-vel. B. pártfogást kér Haussner Károly karmes-ter, Erős Jakab kérés.

Ellopott és megkerült tizenhatezer korona.

Rejtély két pénzeslevél körül.

A temesvári postaigazgatóság körzetébe tartozó temesgyarmati postahivatalban rejté-lyes módon tűnt el és került ismét meg két pénzes levél. Az egyik levél tizenkétezer, a má-sik négyezer koronát tartalmazott. A pénzes le-veleket tartalmazó postaszákokat Temesváro-t ad-ták fel a lippei vonatra. A levélzsákért kivé-telesen nem a temesgyarmati, hanem a csern-egyházi postaküldőnc ment a vonathoz, aki a postaszákokat a gyarmati postahivatalban át-adta Meina Katalin kezelőnőnek.

A kezelőnő az étvételnél nem ért rá át-vizsgálni a zsákokat. Csak később nézte meg a postaszákokat és rémülten vette észre, hogy a zsák pecsétjén nincs meg az igazoló lap. Ami-kor felbontotta a zsákokat, konstataálta hogy a tizenhatezer koronát tartalmazó két pénzes levél nincs benne. A küldőnc ekkor már nem volt a postahivatalban.

Ez esete! Meina Katalin kezelőnő nyomban bejelentette a postaigazgatóságnak, ahonnan egy postatiszt érkezett ki Temesgyarmatára az eset megvizsgálására és a csendőrséggel kar-öltve szigorú vizsgálatot indítottak a volvaj után. A nyomozás során a gyanu a temesgyar-mati és a csernegyházi postai küldőncre te-relődött, különösen ez utóbbira mert megállapi-tották róla, hogy a küldemény érkezésének az idején a postahivatalban tartózkodott.

A gyanúsított embereket a csendőrség őri-zet alá vette. Mindketten tagadtak. Bizonyíték nem volt egyik ellen sem. Ma reggel azután meglepő fordulat állott be a rejtélyes ügyben. Az ellopott pénzesleveleket hiánytalanul megtalálták a postahivatal egyik ablakában. Bizo-nyos, hogy éjszaka csempészték az ablakba a leveleket.

A csendőrség természetesen folytatja a vizs-gálatot és valószínűleg teljes világosságot fog deríteni az ügyre. A postai küldőncök egy-előre letartóztatásban maradnak, mert szerepük még nem tisztázódott. Nem lehetetlen ugyanis, hogy a pénzesleveleket nem a tettes, hanem a tettes hozzátartozói csempészték vissza.

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Szerbia kiűrtti Albániát.

Londonból jelentik: A Reuter ügy-nökség értesülése szerint a hatalmakat Szerbia hivatalosan értesíteni fogja, hogy annak bizonyítására, hogy meg-van benne a jóakarát (az általános béke rdekében áldozatokat hozni, elhatá-rozta, hogy a kéke megkötése után azonnal visszavonja csapatait az Adria partjáról.

Új katonai rend Németországban.

Berlinből jelentik: A birodalmi hadügyi kormány előreláthatólag már a legközelebbi napokban új katonai tör-vényjavaslatot terjeszt a birodalmi gyű-lés elé, amely arra van hivatva, hogy az 1912. évi törvény hiányait pótolja.

Újoncoknak a szerbek.

Belgrádból jelentik: A monasztir szerb a közigazgatási hatóságok megkezdtek az ujonozás és a mohamedán férfiakat is be-sorozzák.

CSARNOK

A nevelő.

Regény.

(16.)

— Ez érdekes. És miből fogja ön ezt bizonyítani? tudakolódzott Mariska tovább, jól tudva, hogy egy tudóst semmivel sem lehet jobban közlékenyebbé tenni, mintha különleges kedvteléseiről beszélünk vele.

— Az is enért, csak khirurgiáról ne beszéljete, ha jelen vagyok, veté közbe ijedten Stehlingné asszony. Nem tudom hallgatni, mindjárt rosszul leszek tőle.

Berhold ezt szívesen hallotta. Ő nézeteiben oly kevéssé egyezett meg Stehlingné asszonnyal, hogy a vele való társalgás reá nézve semmi érdekléssel nem bírt. Most legálább tudta, hogyan szabadulhat meg tőle a legkönnyebb szerrel. Ha már kedvenz Homérjét nem olvashatta nyugodtan, több mulatságot t nált Mariska társaságában az öreg — szegény, nem is volt öreg! — nélkül.

Okatói hangon kezdte el tehát:

— Homér tudvalevőleg mindent terjedelmesen és behatóan tárgyal és ír le, és így tesz a sebekkel is, melyeket hősei egymáson ejtenek. Ha egyik vagy másik harcosának egy kelevéz hatol lágyékába, pontosan leírja, mely idegek szakadtak szét ez alkalommal. Ha e belek kifordulnak...

— De, doktor ur, ez isten szerelméért, kegyelem, könyörgött Stehlingné asszony.

Berhold elnevette magát, mintha Stehlingné asszony éppen a legsikerültebb élczet mondta volna, azu án nyugodtan folytatá:

— Ezen kívül beható felvilágosítást nyertünk a komylikált csonttöréseket illetőleg is, melyek mindig érdekesek. Ha Homér egyik

vagy másik hősenek a koponyáját zuzzák szét, hogy az agyveleje szétloccsan...

Stehlingné a szony felált

— Meg kell nézmem, mit csinál Ernő, szólt és sietve távozott.

— Csak nem én kergettem el ő nagyságot? kérde Berthold őszinte sajnálkozással Mariskától.

— Ugy hiszem, igen. Engem is elakar tizni?

— Ön sem szereti az anatómiaia taglalásokat?

— Velem s emben más eszközökhöz kellene folyam dnia.

— Nem mondaná meg, melyek azok?

— No lám, tehát annyira szeretne tőlem megszabadutni?

— Oh legkevésbé sem.

— Miért intéz hát hozzám olyan gyanus kérdéseket?

— Én édes istenem, hogy szükség eseten tudjam.

— Az esetre, nemde, ha valamikor mégis terhére lennék?

— Kegyed — nekem?

— Hisz ez valóságos bók! Tudja mit, ha meg akar tőlem szabadulni, mondjon bókakat, azzal legbiztosabban elüz. Ön mosolyogni kegyeskedik?

— Bocsánat, csak egy mosolyt kegyeskedtem elharapni.

— A mi körülbelől ugyanaz.

— Körülbe ől — igen.

— Tehat nem hisz szavaimnak?

— Kegyes engedelmevel — nem.

— És ezt ön nekem oly nyugodtan mondja a szemembe.

— Ugya hát hova mondjam, vagy kinek mondjam? Hiszen kérdezett.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

U J D E B R E C Z E N

Január 1-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjeszték ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több uj előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessük a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tiz előfizetőt gyűjt egész évre, annak allandóan ingyen küldjük lapunkat.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legujabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legujabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25. Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállít az óra áruháza:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782-5-8

Első óragyár HANS KONRAD.

Cs. és kir. udv. szállító Brux No. 2135. (Csehország) csakis megbízható órákat küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf rendszerű patent óra nickel-lánccal, függetlenül és börtokkal K 4-20 Svájci eredetű Roskopf rendszerű patent óra K 5 Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker remontoir óra K 7. Nikkel remontoir óra „Fantasie“ K 7-50 Ezüst remontoir óra „Gloria mű“ nyitott K 8-40 Ugyanaz kettős fedőlel K 12-50

Verseny-, ébresztő- és falórák.

Mr. 3946 versenyébresztő amerikai rendszer szeriat, minden fekvésben jár, pontosan szabályozva és reparálva darabonként K 2-90 3 dr. K 8 éjjel világító számlappal K 3-20 3 drb. K 9. Dupla harang ébresztő K 3-80 éjjel világító K 4-20 Konyhaóra (gömabölyü) K 3-20 Kakuk óra K 7-50, 8-50 és feljebb. Toronyharang ébresztő K 7-80 éjjelvilágító K 8-40 Ingaóra K 8-50 — 10-8 és feljebb. Nincs riziko kicserélés megengedve vagy pénz vissza. Szétküldés közvetlen magánosoknak utánvéttel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főkatalógus 400 ábrával kérésre mindenkinek ingyen és bérmentve.

Hirdetések

jutányosan felvétetnek a kiadóban.

Darabos-utca 7. szám.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-göröcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyenésítő, gépek műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ES TARSAS Részv.-Társ. özögnél

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szeres hetők be. Most jelent meg legujabb képes árjegyzéket kívánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapított 1856.

Telefon 958.

Budapest legforgalmasabb helyén, az Andrássy-
út mentén egy 34 év óta fennálló

fűszer- és csemege üzlet

korlátlan italmérési engedéllyel, 100 ezer
koronát forgalmaz (600 forint házbér.) súlyos
családi okok miatt
eladó.

Szükséges tőke 3000 korona, mely összeggel
az üzletet átveheti; a további 5000 korona
áruraktárt pedig részletekben förlésztheti —
tetszés szerint Érdeklők forduljanak: Edel-
stein Izidor-hoz, Budapest, VI, Nagymező-u.
28, földszint 20.

Ludeser János

női, pipere csipke
és rövidaru üzlete
(Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol
harisnya és
párisi ujdonságokban.

**Kartelen kívül.
MEZŐ ÁRMİN**

épületfa, deszka és cserépkereskedése
Wesselégyi-tér 8. sz. alatt
(Berta-gőzmalom mellett.)

Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szülő-
háza mellett nálam szerezz be

Lapkihordó asszonyok
lapunk kiadóhivatalá-
ban felvétetnek.

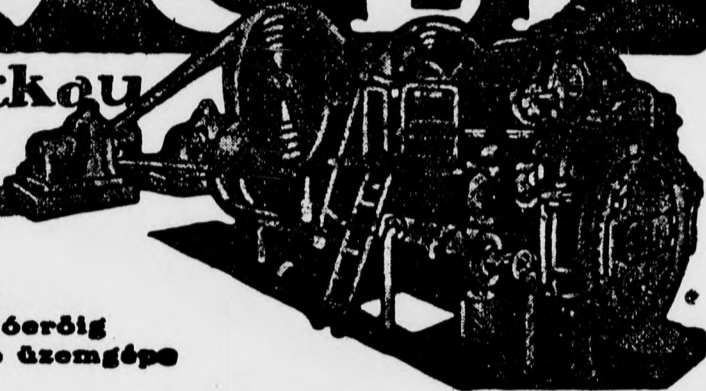
R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

**Szabad. túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK**

Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucsuhurut, tüdővész, makacs
köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy
könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próba-
csomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdőber-**
kulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut ellen rendelték és magasztalták. A tea **nem tükös szer, Lisber-féle növényekből készül,**
a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek
minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden
betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával **teljesen ingyen** és bérmentesen. Tessék levelező-
lapot írni **Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.**

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

Készít a
legrövidebb idő
alatt, és legju-
tányosabb ár-
ban mindenféle
nyomtatványt.

NEVJEGYEN,
Eljegyzési,
Esketési és BÁN
meghívók
elismert leg-
jutányosabb
árban.

„UJ DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 695.

Egy rakárnoki vagy pénzbeszedői állást keres fiatal nős ember, kinek neje jól főz. Cime Rahi nóczi Gusztáv Aradványpuszta. u. p. Nyiradony Pokjai Ferencz.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órás és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközöltenek.

Díszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Szechenyi-utca 1.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára háromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban.

Béres családok kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromvárosos-utca 28.

15-20 darab marhát teletetésre átvennék Hegedűs György Elep, tanyaszám 110.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmarkosabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, GYOMORHÉV, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyir és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SÓ-ORSZÁG-SZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle só-ország-sz nevezetesen, mint a fájdalom-csillapító bedörzsöléshez, köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

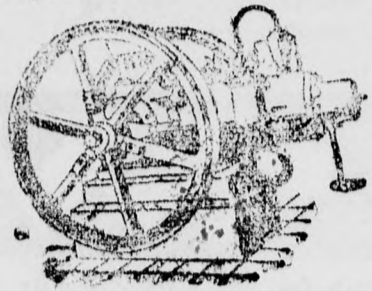
Legtiszteletesebb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-mánvét mellett teljesítenek. A raktárakban csak határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kény-

CLIMAX

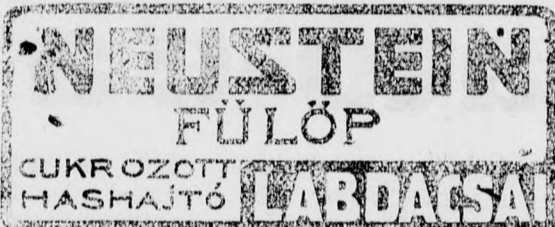
Inverzelektromotorok és laboratórium 3-70...
Műszaki tanácsok és ábrák díjmentesen.

Költésmentes és ábrák díjmentesen.

Baohrich és Társa
betétfűrészeség motorgyári fióktelepe
Budapest, VI, Váci-körút 59/00

Legelőzőbb és legjobb hatású Hashajtó

(Neustein Erzsébet-píulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkaférszertől, a legjobb sikereket használják a legtöbb bántalmánál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára, Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 píulával tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 píulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól óvakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó píulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Fülöp Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kell lennie. Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz. - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6. Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Regusa) Ca teiuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzhajók közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek. Ugyanint Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kérésekkel vannak felszerelve.

Bővebb tájékoztatást nyújt a Központi menetjegyiroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

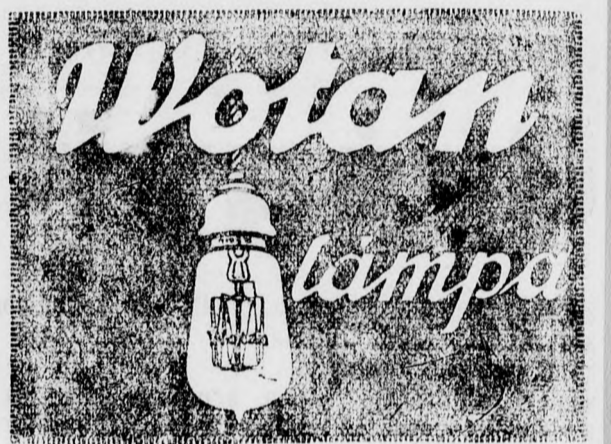

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kezes hővízgyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török- és nárványfürdők; hőlevegő-szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használják a legkülönbözőbb bántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 300 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés jótányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a fapszerkémia a házasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utótedelt nyújt.

Dr. Oetker vanilincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 3-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vanyek ingyén.

Dr. OETKER, Baden-Wien.